

Realkreditinstitutternes bidragssatser bør falde de kommende år

AF ØKONOM JENS HJARSBECH, CAND. POLIT.

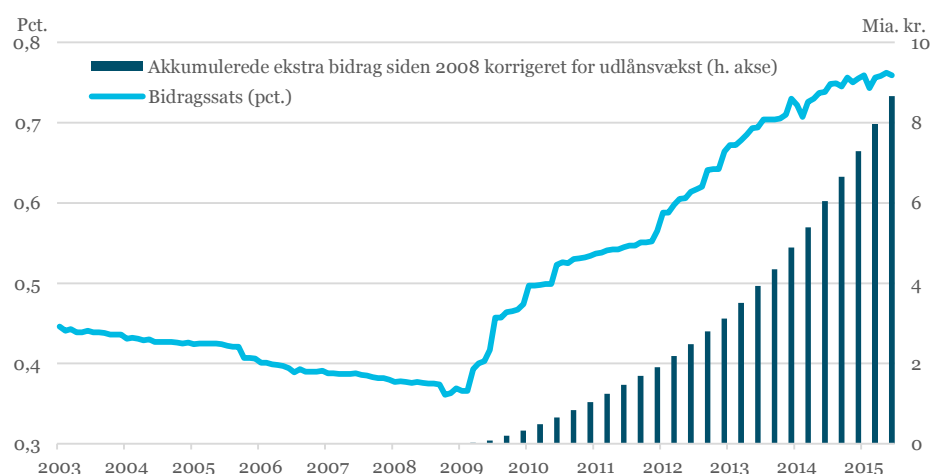
RESUMÉ

Realkreditinstitutterne har siden finanskrisen hævet deres bidragssatser markant over for både deres private kunder og erhvervskunderne. Siden indgangen til 2009 er den gennemsnitlige bidragssats på realkreditlån til erhvervskunder mere end fordoblet fra 0,37 pct. til 0,76 pct., jf. figur 1. Stigningen i bidragssatserne er stoppet det seneste års tid, men har betydet ekstra bidragsbetalinger fra erhvervskunder, der samlet set er løbet op i knap 9 mia. kr. fra 2009 til juni 2015, når der korrigeres for stigningen i udlånet over perioden.

Realkreditinstitutternes bidragssatser er steget markant siden finanskrisen

Der er ikke behov for yderligere kapitalisering, hvorfor satserne burde kunne sænkes. Realkreditinstitutterne har altså allerede nu kapital nok til at overholde de kapitalkrav, der implementeres frem mod 2019, samt en vis overdækning. Det betyder, at fortsat stigende bidragssatser ikke kan begrundes med regulatoriske krav om yderligere kapital. Det må tværtimod betyde, at institutterne kan klare sig med lavere bidragssatser, da de kun har behov for at fastholde det nuværende kapitalniveau.

Figur 1

Gennemsnitlig bidragssats på realkreditlån til erhvervsvirksomheder

Kilde: Danmarks Nationalbank og Dansk Erhverv.

Stigende bidragssatser begrundes med øgede kapitalkrav

Bidraget på realkreditlån fungerer som realkreditinstitutternes indtægtskilde på deres udlån, mens renten på lånet går til den investor, der køber de bagvedliggende realkreditobligationer. Bidraget dækker realkreditinstituttets omkostninger og genererer instituttets overskud. Overskuddet går bl.a. til at forrente egenkapitalen og opbygge reserver, der skal bruges i tilfælde af tab på udlånene.

Bidragssatser er realkreditinstitutternes pris for at låne penge og går bl.a. til at opbygge reserver

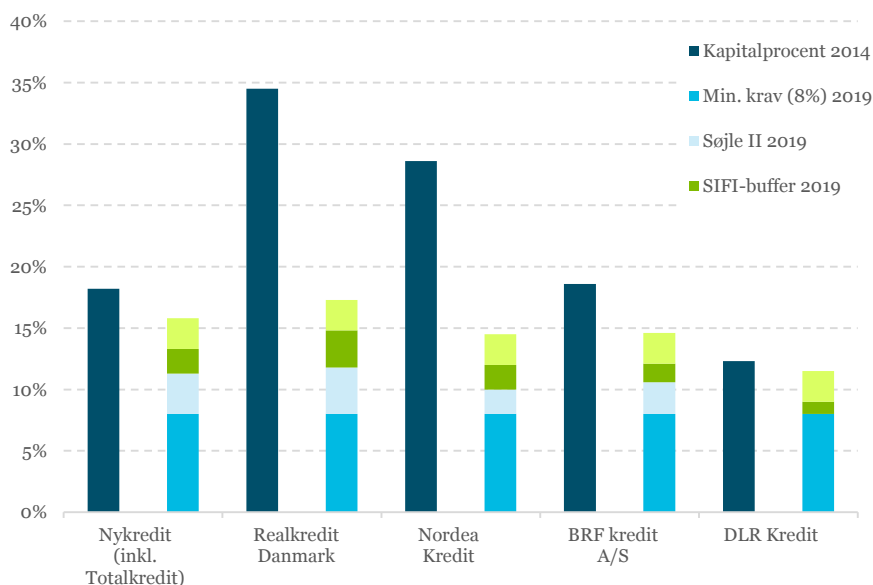
I 2014 blev ny regulering af banker og realkreditinstitutter implementeret i dansk lovgivning, der betyder øgede kapitalkrav. Disse krav vil være fuldt indfasede i 2019. Kreditinstitutternes begrundelse for den markante stigning i bidragssatserne har netop været denne nye regulerings øgede krav til institutternes kapital.

Realkreditinstitutterne havde ultimo 2014 kapital nok til at dække de kapitalkrav, der er indført og bliver indfaset frem mod 2019ⁱ, jf. figur 2. Det samme gør sig gældende, hvis kapitalen gøres op på koncernniveau, jf. *Danmarks Nationalbank, Finansiell Stabilitet, 1. halvår 2015*.

Realkreditinstitutterne havde allerede ultimo 2014 kapital nok til at dække nye krav, der indføres frem til 2019

Figur 2

Realkreditinstitutternes kapitalisering ultimo 2014 og kommende kapitalkrav frem mod 2019

Kilde: Institutternes koncernregnskaber og erhvervs- og vækstministerens svar til Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg d. 4. september 2015.

Realkreditinstitutterne har altså allerede nu kapital nok til at overholde de krav, der implementeres frem mod 2019, samt en vis overdækning.ⁱⁱ Det betyder, at fortsat stigende bidragssatser ikke kan begrundes med regulatoriske krav om yderligere kapital. Det må tværtimod betyde, at institutterne kan klare sig med lavere bidragssatser, da de kun har behov for at fastholde det nuværende kapitalniveau.

Realkreditinstitutterne bør kunne klare sig med lavere bidragssatser, da de er velkapitaliserede

I princippet vil den øgede kapital medføre et øget krav til egenkapitalforrentningen i kroner og øre. Men da en egenkapitalinvestering i et realkreditinstitut bliver en mindre risikabel investering med mere kapital, vil afkastkravet fra investorer falde. Samtidig er der alt andet lige mindre gæld at servicere, hvilket isoleret set sænker kravet til indtjeningen. Samlet bør den øgede kapital derfor ikke betyde en væsentlig stigning i institutternes indtjeningskrav.

Det må således kunne forventes, at fremtidig konkurrence om kunderne vil presse bidragssatserne ned mod et niveau, der ligger – om ikke på – så tættere på niveauet fra før finanskrisen. Det vil være en kærkommen udvikling for de danske virksomheder og kan medvirke til at skubbe erhvervsinvesteringerne i en mere positiv retning, da finansieringen alt andet lige vil blive billigere.

Lavere bidragssatser vil være kærkommen for danske virksomheder

Regneeksempel på besparelser ved lavere bidragssatser

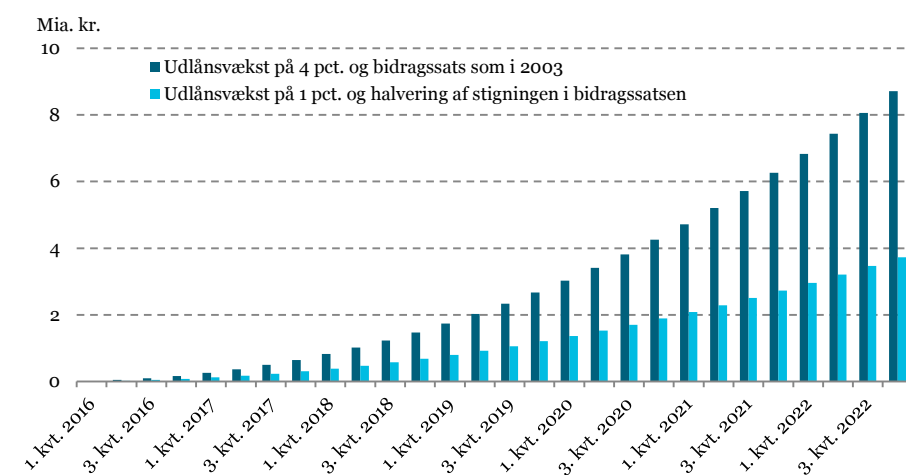
Nedenstående regneeksempel viser virksomhedernes potentielle besparelser ved forskellige scenarier for udviklingen i udlånsvæksten og bidragssatsen fra 2016 og frem. I det optimistiske scenarie stiger realkreditlånet med 4 pct. om året (ca. svarende til den gennemsnitlige årlige vækstrate siden 2010), mens bidragssatserne falder til niveauet i 2003. I det andet scenarie stiger udlånet kun 1 pct. om året, mens bidragssatsen falder til 0,6 pct., svarende til, at stigningen i satserne fra 2009 og frem til medio 2005 halveres. I det første scenarie er den akkumulerede besparelse på knap 9 mia. kr., mens besparelsen i det andet scenarie er på knap 4 mia. kr.

Som beregningerne indikerer, er den potentielle besparelse af en delvis annullering af bidragssatsernes stigning ganske betydelig, men størrelsen afhænger i høj grad af udviklingen i långivningen, og hvor meget bidragssatserne falder.

Betydelig besparelspotentiale ved lavere bidragssatser

Figur 3

Virksomheders akkumulerede besparelser ved to scenarier

Kilde: Danmarks Nationalbank og Dansk Erhverv.

▼ OM DENNE UDGAVE

"Realkreditinstitutternes bidragssatser bør falde de kommende år" er 24 nummer af Dansk Erhvervs Perspektiv i 2015. Redaktionen er afsluttet den 7. december 2015.

▼ OM DANSK ERHVERVS PERSPEKTIV

Dansk Erhvervs Perspektiv udkommer ca. 25 gange årligt og henvender sig til beslutningstagere og meningsdannere på alle niveauer. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs Perspektiv med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

▼ ISSN-NR.: 1904-7894

Dansk Erhvervs Perspektiv indgår i det nationale center for registrering af danske periodika, ISSN Danmark, med titlen "Dansk Erhvervs perspektiv: Analyse, økonomi og baggrund (online)"

▼ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

Denne analyse er offentlig tilgængelig via Dansk Erhvervs hjemmeside. Skulle der beklageligvis og trods grundig kvalitetssikring forefindes fejl i analysen, vil disse blive rettet hurtigst muligt og den rettede version lagt på nettet.

▼ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til Økonom Jens Hjarsbech på jhj@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6593.

▼ REDAKTION

Underdirektør Geert Laier Christensen (ansv.), cand. scient. pol.; skattepolitisk chef Jacob Ravn, cand. jur.; chefkonsulent Mira Lie Nielsen, cand. oecon.; chefkonsulent Malthe Mikkel Munkøe, cand. scient. pol., MA; politisk konsulent Morten Jarlbæk Pedersen, cand. scient. pol., ph.d.-stip.; økonom Jens Uhrskov Hjarsbech, cand. polit. og direktionssekretær Lotte Holmstrup.

▼ NOTER

ⁱ Kravene om mere kapital kommer gennem indførelsen af "kapitalbevaringsbufferen" og "SIFI-bufferen". Dertil kommer den "kontracykliske kapital-buffer", der sættes af erhvervs- og vækstministeren hvert kvartal på baggrund af anbefalinger fra Det Systemiske Risikoråd, jf. Danmarks Nationalbank, Finansiell Stabilitet, 1. halvår 2015. Bufferen er pt. fastsat til 0, og indgår derfor ikke i opgørelsen af de samlede kapitalkrav i 2019 på samme vis som Nationalbankens opgørelse.

ⁱⁱ Internationale ratingbureauer kræver en vis overdækning for at give realkreditinstitutternes obligationsudsteder top ratings, hvilket er nødvendigt for at holde renten på realkreditobligationerne så lav som muligt.